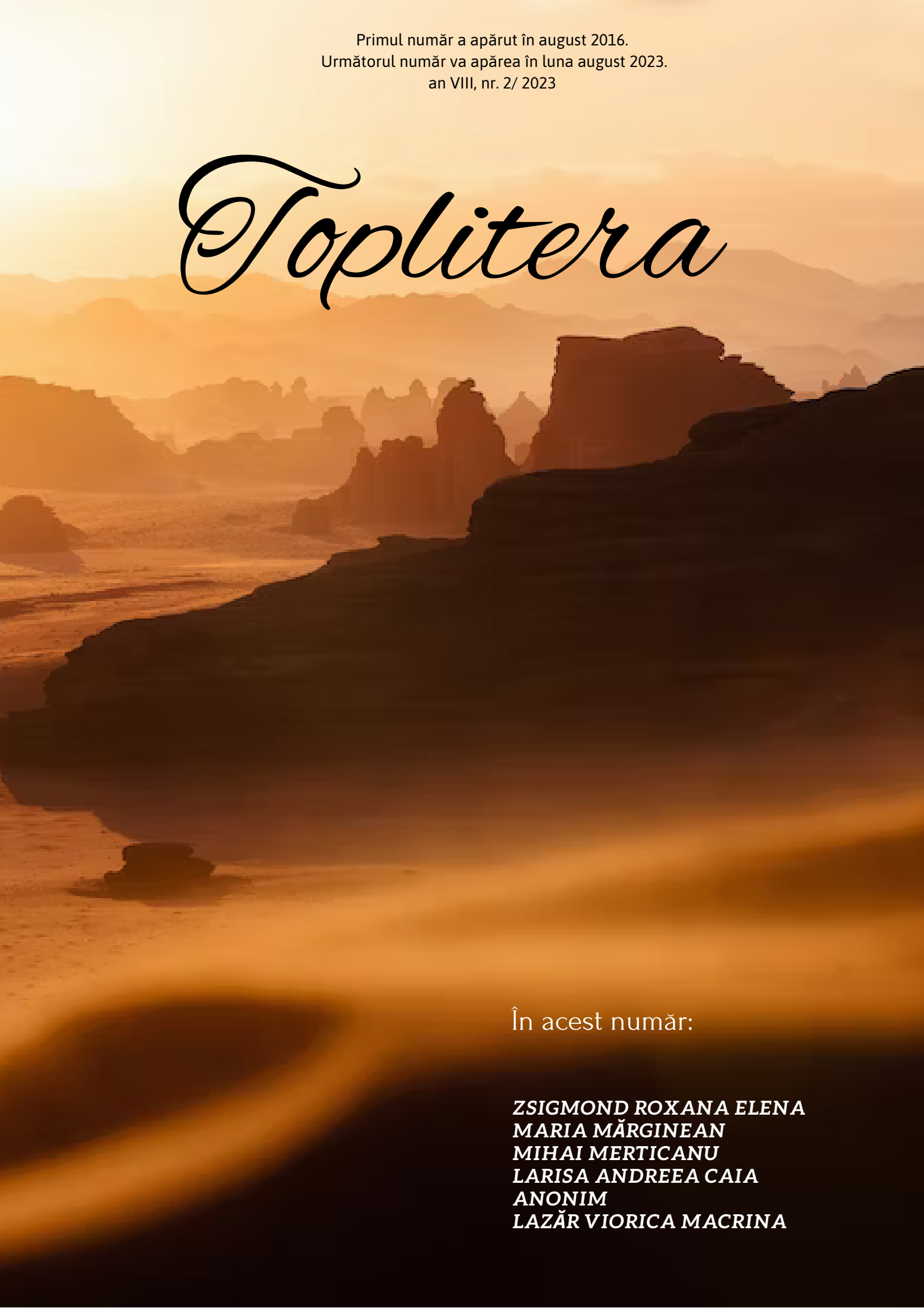
Primul număr a apărut în august 2016.
Următorul număr va apărea în luna august 2023.
an VIII, nr. 2/ 2023

Toplitera

În acest număr:

ZSIGMOND ROXANA ELENA
MARIA MĂRGINEAN
MIHAI MERTICANU
LARISA ANDREEA CAIA
ANONIM
LAZĂR VIORICA MACRINA

POEZII

FIIND COPIL...

FIIND COPIL ÎNCĂ VĂD LUMINA UNUI ZÂMBET
CARE-I SINCER, NU ASCUNDE SECRET.
FIIND COPIL, MĂ BUCUR DE CURCUBEU,
ŞI IAU BOMBOANE CU UN LEU.
FIIND COPIL, MĂ PIERD JUCÂNDU-MĂ PE AFARĂ,
NU VREAU SĂ INTRU SEARA-N CASĂ.
FIIND COPIL, SUNT FĂRĂ GRIJI, FĂRĂ REGRETE,
FĂRĂ SĂ IMI PESE CINE ŞI CE CREDE.
FIIND COPIL, MĂ BUCURĂ ORICE,
SĂ FIM COPII ESTE FERICIRE...
SĂ FIM COPII ESTE DEVENIRE...
SĂ FIM COPII ESTE SUIRE.

ZSIGMOND ROXANA ELENA,
LICEULTEORETIC" KEMÉNYJÁNOS"
PROF.ÎNDRUMĂTOR: MUREŞAN MARIANA

FOTO: JOEL SEVERINO

MUREȘUL

DIN MUNȚII HĂȘMAȘUL MARE
PRINTRE DEALURI ȘI CÂMPII
CURGE MUREȘUL AGALE
DUCÂND OF ȘI BUCURII

MUREȘULE, APĂ LINĂ
DE SUB TUFA DE ALUN
APA TA-I DE DORURI PLINĂ
ȘI OFTATUL OMULUI.
ȘI-A CÂNTAT PE MALURI DORU'
ȘI OFTATU-N VALUL TĂU
ȘI ORICE NECAZURI ARE
ȘI-L SPUNE-N CÂNTECUL TĂU.

TU-I ASCULȚI ORICE DURERE
ȘI O PORȚI ÎN DRUMUL TĂU
DE-I VOIOS ORI DACĂ PLÂNGE
TU-L ASCULȚI, L-ASCULȚI MEREU.

ACUM... E CAM TÂRZIU

E PRIMĂVARĂ IAR

ÎȚI AMINTEȘTI?

CÂND NE PLIMBAM DE MÂNĂ FERICIȚI
ÎN LUNA MAI PE SUB CASTANII ÎNFLORIȚI
NU NE GÂNDEAM ATUNCI CĂ PESTE ANI
VOR FI D OAR AMINTIRI FIEBINȚI
ȘI-O VARĂ-NTREAGĂ A TRECUT FIERBINTE
IAR NOI NE IUBEAM CA DOI NEBUNI
TU AVEAI PĂRUL NEGRU CA PĂCATUL
IAR OCHII PĂTIMAȘI VERZUI
E MULT DE-ATUNCI,
DE PARCĂ A TRECUT O VEȘNICIE
ȘI-N PĂRUL NOSTRU AU ÎNFLORIT MII DE GHIOCEI
DAR N-AM UITAT DE VARA NOASTRĂ FIERBINTE
NICI DE CASTANII ÎNFLORIȚI
CÂND NE SĂRUTAM FERICIȚI PE SUB EI
ȘI TOAMNA A SOSIT, LA FEL CA ALTĂDATĂ
CU O SCHIMBARE ÎN PĂRUL MEU ȘI-AL TĂU
S-AU PRESĂRAT PETALE DE CRIZANTEME ALBE
IAR AMINTIRILE NE PLĂTESC INSOMNII MEREU
E IARNĂ IAR ȘI E TÂRZIU
CASTANII-N PARC STAU-NZĂPEZIȚI
ȘI NOI DEMULT NU NE PLIMBĂM SUB EI
ÎNSĂ PARC-AȘTEPTĂM CU NERĂBDARE
O ALTĂ PRIMĂVARĂ
SĂ SE APRINDĂ DIN NOU ALBE LAMPADARE
CA ALTE PERECHI PERECHI S-APARĂ PE-NSERATE
ÎNSENITATE, FERICITE PE SUB EI.

ITALIA

E CÂMPUL VERDE ȘI PLIN DE FLORI
DE FLORI MULTE ȘI FRUMOASE, MULTICOLORE
DAR NU SUNT CA LA NOI

PĂȘEAM PE ELE ȘI LE STRIVEAM SUB TALPĂ
DAR MI-ERA DOR DE IARBA NOASTRĂ
VERDE ȘI MOALE CĂZUTĂ SUB COASTĂ

ȘI CERU-I ALBASTRU, DAR NU-I DE VORONEȚ
ALBASTRU-N LUNA MAI, SENIN ȘI MĂREȚ
M-AM UITAT LA CER ȘI M-AM UITAT LA IARBĂ
DAR MI-ERA DOR DE ROUA RECE
CÂND O CĂLCAM DESCULȚĂ ÎN DIMINEȚI
LA NOI ȘI PĂPĂDIILE AU FARMECUL LOR
LA FEL CA CIOCÂRLIA ÎNĂLȚÂNDUSE-N ZBOR.

MARIA MĂRGINEAN

FOTO: MAX LISENDEN

COPILĂRIE

PE UNDA ÎNMIRESMATĂ
A UNUI PROASPĂT IZVOR,
SPRE COPILĂRIA MEA NEÎNTINATĂ,
ÎNCEP UȘOR SĂ COBOR.
COPILĂRIA TRESARE, VINE ALERGÂND,
ZBURÂND SPRE MINE,
BĂTRÂNEȚEA CU JUNGHIURI, CĂTÂND
SĂ MI-O ALINE.
MĂ SIMT DIN NOU AȘA CUM ERAM
LA ZECE ANI,
VOIOS ȘI TEAFĂR, DORITOR DE PRIETENI
ȘI FĂRĂ DUȘMANI.
ALERG PRIN PĂDUREA CE-A FOST
ODATĂ,
DAU OCHI ÎN OCHI CU ÎNGERUL
DE FATĂ,
CU CARE-AM STAT ÎN BANCĂ
PRIN CLAS-A PATRA
CÂND TATA SE LUPTA CU NEMȚII
PRIN MUNȚII TATRA.
MAI DAU O RAITĂ PE LA BISTRIȚA,
PE LA BALTĂ,
UNDE MĂ JUCAM CU TOȚI PURADEII
LAOLALTĂ.
AM REGĂSIT PURITATEA ÎN PERSOANĂ
ȘI NEVINOVĂȚIA
ȘI-AM CUTREIERAT, COPILĂRIEI,
TOATĂ ÎMPĂRĂȚIA.
LA URMĂ AM TRAS UN CHIOT SĂ SE AUDĂ
PÂNĂ DEPARTE
SĂ SE SPERIE VRĂJMAȘII, SĂ BAG SPAIMA
ÎN CEEA MOARTE.
SONETUL UNEI PASIUNI
TE-AM ÎNDRĂGIT DE TÂNĂR, POEZIE,
CA PE UN ZVON DE ÎMPRIMĂVĂRARE,
CUM FLUTURELE ,RAZA DE SOARE
ȘI MELOMANUL, DULCEA SIMFONIE.
TE-AM CINSTIT CA PE-O MARE SĂRBĂTOARE,
TE-AM SORBIT CA PE-UN STROP DE APĂ VIE,
MI-AI FOST SINGURA , MARE BUCURIE,
MIEZUL VOLUPTĂȚII TULBURĂTOARE.
AM ARS PE-AL TĂU ALTAR, ÎN APE STINSE,
URCÂND PE GOLGOTA TOT ÎNAINTE,
NOPȚILE ȚI LE-AM ȚINUT MEREU APRINSE,
LA PICIOARE ȚI LE-AM DEPUS ÎNVINSE,
IAR , DREPT RĂSPLATĂ, TU, FATĂ CUMINTE,
M-AI RĂSTIGNIT PE-O CRUCE DE CUVINTE.
MIHAI MERTICARU

FOTO: ADYTIA PAIL

AMINTIRE

PLEOAPA OBOSITĂ A AMURGULUI
SE ÎNCHIDE PESTE LINIŞTEA ORIZONTULUI
CA SĂ NE AMINTEASCĂ DE LECŢIA
DE GEOMETRIE A RĂBDĂRII,
ÎN CARE AM ÎNNOPTAT DE ATÂTEA ORI
DEPARTE DE OCHIUL ZILEI,
ORBECĂIND PRIN CEAŢA ALFABETULUI
LIMBII PRIMORDIALE CU AJUTORUL CĂREIA
CEI DINTÂI MURITORI COMUNICAU DIRECT
CU DUMNEZEIREA PENTRU A PUNE LA
CALE LUMEA ŞI CERUL ŞI PENTRU
A-ŞI OSTOI NESTĂVILITA SETE DE ARMONIE,
DOBÂNDISEM CÂNDVA ŞI NOI
LA PERFECŢIE ACEASTĂ LIMBĂ,
DAR UN NENOROC NE-A DESVRĂJIT ŞI ŞI NE-A RĂTĂCIT
DE-ACEL LUMINOS ŞI NESTATORNIC RAI,
RAZELE UNUI SOARE TOT MAI
BOLNAV DE LA CUMPĂNA PUTREDĂ
DINTRE MILENII AU TOPIT IREVERSIBIL
ROUA DE PE IARBA ACESTEI VECHI ÎNŢELEPCIUNI,
TOCMAI CÂND TOTUL NE APARŢINEA
ŞI SE ANUNŢA ÎMPĂRĂŢIA
SUBLIMULUI...
PĂRINTE AL MEU,
CU FLUVIILE PĂMÂNTULUI ÎN SPINARE,
TU ÎMI VENEAI ADESEA ÎN ÎNTÂMPINARE.
NU TE VEDEAM, DAR SIMŢEAM CUM TE APROPII
ŞI DUPĂ AURA FRUNŢII TALE MI SE ALINIAU TOŢI TROPII.
CU DEALURILE ÎN BRAŢE PLINE DE LIVEZI,
VENEAI CU GÂNDURI CLARE SĂ MĂ MINUNEZI.
CU MUNŢII ÎN CREŞTET COBORAI LA MINE ÎN GRĂDINĂ
CA SĂ-MI ADUCI IZVOR CU APĂ LINĂ.
CU TOATE PĂDURILE PE UMĂR
ŞI CU STELELE CERULUI FĂRĂ DE NUMĂR
TE APROPIAI DE MINE, TUŞIND ÎN BARBĂ
DE DUPĂ PELERINA-ŢI VERDE DE IARBĂ.
ARUNCAI ASUPRA MEA MIRESME IN CASCADE
SĂ NU-MI MAI PARĂ ZILELE RĂMASE FADE,
DAR REPEDE TE-AI RĂZGÂNDIT ŞI-ACUM TE-NDEPĂRTEZI,
LUÂND CU TINE ŞI SOARELE DIN AMIEZI,
MĂ LAŞI TOT MAI SINGUR ŞI PE ÎNTUNERIC
SĂ MĂ AFUND NEAJUTORAT ÎN VISUL CEL HIMERIC,
ARATĂ-TE-MI, DOAMNE,ÎNTR-O ZI CU SOARE,
INIMA-MI, DE FRUMUSEŢEA TA, SĂ SE-NFIOARE!
LAMPA ALBASTRĂ
APRIND LAMPA ALBASTRĂ
A UNUI SENTIMENT ŞI VĂD
SUB SOARELE AMIEZII DE IULIE
DRUMUL PRIN LABIRINTUL GÂNDULUI
STRĂJUIT DE UN ŞIR DE NUMERE IMPARE,
PE INSULA DE CRETĂ DIN MAREA ENIGMELOR,
ÎN TIMP CE NOAPTEA CU BUZE DE CEARĂ NEAGRĂ
SE FACE ŢĂNDĂRI ÎNTR-O CLIPITĂ,
SE ARUNCĂ ÎN CENUŞA ANOTIMPULUI,
UNDE SE COLOREAZĂ CU MIRESMELE DELIRULUI,
TRANSFORMÂNDU-SE ÎNTR-O CORABIE
CE SE ZVÂRCOLEŞTE DE SETE
PE UN VÂRF DE MUNTE.
ÎI DAU SA BEA UN PAHAR
DE MIRĂRI
ŞI DOUĂ CĂNI CU LUMINĂ TRANDAFIRIE
ÎN CARE AM ARUNCAT CÂŢIVA BULGĂRI DE
LUNĂ SIDEFIE,
ÎMI ARUNCĂ O PRIVIRE DE NOAPTE POLARĂ
SI ZILELE ÎNCEP SA CURGĂ
FĂRĂ ÎNTRERUPERE FLUVIU ALB
PRINTRE VITRINE CU TAINE
ŞI CONTRARIETĂŢI...

MIHAI MERTICARU

MUCEGAIUL

PRIN PEREȚI, LA UMEZEALĂ
STĂ PITIT SĂ ÎNFLOREASCĂ
MUCEGAIUL PRICĂJIT
CARE VREA SĂ MBOGĂȚEASCĂ

STĂ LA COLȚ NEBĂNUIT
RÂND PE RÂND SĂ ÎMPÂNZEASCĂ
CU A SALE FLORI ALB GRIZONAT
RECEA CAMERĂ OBSCURĂ , CARE DĂ SĂ UMEZEASCĂ

ZI DE ZI, EL SE EXTINDE
DEGAJÂND AER DE MORT
II E CIUDĂ CÂND PRIVEȘTE
LA VAZELE PLINE DE FLORI

ELE FALNIC SE ÎNALȚĂ
CU-ALOR COLORAT BOBOC
PE-O CRENGUȚĂ PRICĂJITĂ
VERDE, FALNICĂ ȘI VIE

PE CÂND EL CĂȚĂRĂTORUL
MIC, PUFOS CU ALB PERLAT
PE PEREȚI, LA UMEZEALĂ
PARAZIT NESATURAT

DACĂ AR FI EL FLOARE MÂNDRĂ
POATE CRIN, POATE BUJOR..
SĂ ÎMPARTĂ PARFUM DULCE
NU DE MOARTE ȘI FIOR

ȘI TOT STĂ ȘI IAR VISEAZĂ
LA POVEȘTI NEBĂNUITE
UNDE E LALEA ȘI NUFĂR
UNDE-A-SA CULOARE-NVIE

LARISA ANDREEA CAIA

ÎN ABSURD

1. STĂRI ȘI GÂNDURI SE PROPAGĂ
REVERSIBILE ÎN PSIHIC
ÎN ABSURDITĂȚI ANOSTE
ÎNCĂLCÂND ȘI LEGEA FIRII.

2. VISE MARI SE PROIECTEAZĂ
ÎN MINȚILE CE-S STRALUCITE
DAR SE SUPRAESTIMEAZĂ
SI SE-NCLINĂ OBOSITE

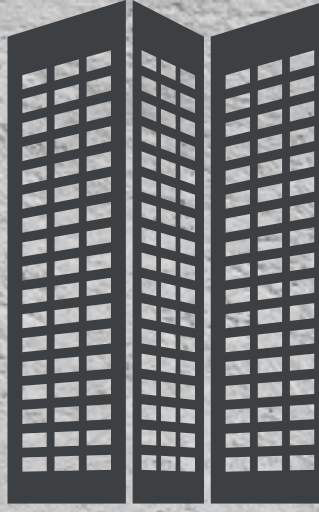
3. IAR ÎN CLIPE, ENIGMATIC
SE DEȘIRĂ SENTIMENTE
ADEVĂRUL DUR ȘI RECE...
ÎNGÂNAT ÎN ABSOLUT,

4. SE DECLINĂ ÎN CONCLUZII...
RISIPIT ÎNTR-O POVESTE.

SCHIȚE

CE SUNT ȘTERSE ȘI RESCRISE
ȘI TOT UMPLU ȘI TOT LASĂ
SPAȚII GOALE PE HÂRTIE
ȘI DISPAR ȘI IAR SE VARSĂ
DIN BOLNAVE CONȘTIINȚE
ȘI TOT ȘTERG ȘI IAR PICTEAZĂ
MICI CRÂMPEIE DE POVESTE
CĂCI SUNT SCHIȚE ȘI SUNT STINSE
TOT DE CEL CE LE CREEAZĂ..

FOTO: BERND DITTRICH

Despărțire

Mergeam în urma soborului de preoți. Urma să intrăm în biserică, să înconjurăm cripta, după cum era obiceiul. La ieșire din cimitir, pe stânga, am văzut o femeie sărmană, în haine ponosite, extrem de tristă. Se plimba desculță și nestingherită cu copiii ei mititei, încărcând un căruț cu vreascurile căzute pe jos de când s-au curățat ramurile copacilor. Aștepta răbdătoare să primească câțiva bani de la cei care se strânseseră să-l conducă pe ultimul drum pe George. Mi-am amintit deodată de sărăcia acestor oameni. Apoi la toată sărăcia românilor. Motivul pentru care am părăsit și părinții mei și George, după mai mulți ani, România.

Mergeam în pas egal. Spațiul dintre noi se tot micșora. Cu cât trotuarul pământul pe care călcam era mai plin de noroi în jur, cu atât eu şi Roxana, încercând să evităm ne ne murdărim, ne tot apropiam. Când ne atingeam eram destul de stânjenite. Nu mai aveam nimic în comun. Nimic în afară de amintiri.

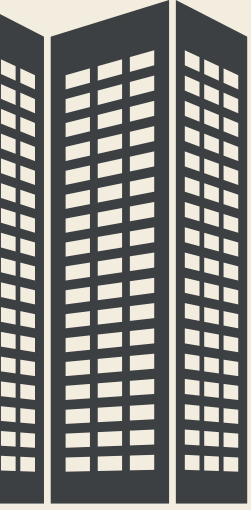
Roxana era îmbrăcată în negru de sus până jos. Mai mult părea mascată sub acea pelerină închiată de sus pînă jos cu un fermoar metalic. Bărbia ascuțită și părul ei blond, strălucitor, întins se iveau doar puțin de sub pălăria cu boruri largi de dantelă. Mi se părea extrem de slăbită. Fața ei aproape îngerească nu mai dovedea voiciunea de altă dată.

Chiar dacă eu și tatăl ei ne despărţisem de ceva vreme, pentru toți oamenii ăștia eram doamna Yna Olteanu. Așa m-a prezentat George familiei și prietenilor lui, de prima dată când am venit în România.

-D-zeu să-l odihnească, șoptea câte un domn sau o doamnă care treceau pe lângă noi

- D-zeu să-l odihnească, răspundeam și noi amândouă într-un glas șoptit.

- Ți-am povestit vreodată cum l-am cunoscut pe taică-to? A fost întâmplarea aceea cu furtul mașinii. Știi, nu? Mergeam la serviciu. Era foarte devreme şi nu era nimeni pe drum. În fața mea trotuarul curgea pe lângă Tamisa, într-o liniște perfectă, care se topea în văzduh. Între aer și pământ, în culorile dimineții, parcă exista un subânțeles. Presimțeam că urma să se petreacă ceva. Ceața începea să se ridice și eu grăbii pasul. Mă grăbeam, căci știam că până la ora 8 trebuia să ajung la bar.

Lucram ca ospătăriță. Mă angajasem după ce mi-am revenit, cât de cât, după accident. Oricine m-ar fi văzut ar fi zis că-s o teleguță, nicidecum un om. Mersul nu-mi era ca al celorlalți, nici înclinația corpului, cu toate că îmi mențineam bine echilibrul, poziția mea verticală era încă nefirească. Ba mai mult, uneori păream că-mi salt genunchii, nicidecum că merg. Nu-mi păsa că aș fi putut păți ceva, că mă gândeam că nimănui nu i-ar fi păsat de mine. Mai degrabă m-ar fi condamnat pe vecie pentru cine știe ce nimicuri. M-am oprit să mă odihnesc câteva clipe pe o bancă. Cam așa păţeam mereu, știi, tot datorită stării mele. Pedalam cât pedalam, și, la un moment dat a trebuia să mă opresc și să mă odihnesc. Nici inima nu mi-a mai rămas întreagă după accident, sort to speak.

Aproape ajunsesem la intersecția aia blestemată. Am o strângere de inimă când trec pe acolo. De obicei o evita, căci îmi apărea în fața ochilor imaginea mașinii răsturnate.

Înainte să trec pe celălalt sens, fix înainte de străduța aceea cu accidentul, îmi ieși în față un tip roșu la față, cu ochii la fel de înroșiți. Am văzut că-i tulburat, că are barba neîngrijită, că părea să fie rupt de obosit, cu blugii drepți, noi, dar pătaţi și cu cămașa perfect albă, dar șifonată foarte tare. S-a oprit chiar în dreptul meu, și într-o engleză stricată, m-a întrebat dacă ştiu unde e poliția. Nu-mi dădeam seama dacă era furios sau n-avea stare. Inițial am vrut să-mi continui drumul. I-am spus că sunt tare grăbită și că l-aș putea ajuta, dacă aș ști cum, dar că nu prea sunt în măsură să ajut pe nimeni, dată fiind starea în care mă aflam. Mai exact, în recuperare. Pe fața prelungă, osoasă, cu cearcăne extreme de accentuate, cu pometii ieșiți înafară și subți, firele din barba lui gri, sub tensiunea pe care o simțea, arătau mai ceva ca niște țepușe.

-„I'm romanian, I'm George" spuse cineva, care apăruse brusc lângă mine.

Eram gata să trec mai departe, dar simțeam cum mă fixa cu privirea.

Eu nu pot să resist. Când simt că e nevoie de ajutorul meu, mă bag.

La naiba! mi-am zis și am făcut din instinct un fel de piruetă...

- Ce-ți pățit? l-am întrebat în română.

- Am fost jefuit, a zis el. „Me", mi-a repetat.. „Me is.. George".

După ce și-a dat seama că-i vorbisem, mi-a vorbit şi el pe româneşte, evitând să vorbească într-o limbă pe care nu o stăpânea prea bine:

- Am venit de două zile în Anglia ca să-mi iau o mașină. De fapt până aici am venit cu altă mașină, mi-a fost furată și aceea. Să-nebunești, nu alta! O! Doamne ferește! Acum îs pe nicăieri. Se uita la mine săgetător, n-avui timp să mă gândesc dacă e cazul să vorbesc, sau nu, cu el.

- Cine v-a făcut asta? L-am întrebat.

- Nu știu dacă era un român sau altă nație. Un fel de dealer cu care am tratat pe internet, cu intenția să-mi iau de la el o mașină. Am apucat să facem schimbul, i-am dat banii. Nici una, nici două, jur, după ce a dat mâna cu mine, s-a suit în mașina pe care trebuia să mi-o lase în schimbul celor 12000 euro și dus a fost. Îmi dăduse și cheile și actele, cică. Amicul lui s-a suit în mașina mea, care era destul de aproape, cu cheile în contact, și a luat-o după el. Nu am apucat nici să-mi dau seama ce se întâmplă. S-a întâmplat acum nici 20 de minute, la o milă de aici. Știam cum e poliția pe aici. Am sunat. Au zis că nu se bagă, că-s roman.

Cam aşa a fost. Eu i-am spus că, după mine, are șanse să-și recupereze mașina, deci să facă o plângere. L-am condus la un bar din apropiere.

- Și nu te-ai temut de el că era străin? Dacă era un infractor?

- Simțeam că este un om de încredere. Putea taică-to să inspire neîncredere? Și, ai fi avut tu vreo o idee mai bună? Stai să vezi ce avea de gând. Mi-a cerut să-i schimb banii care-i avea asupra lui, pe nişte fise. A mers la cabina telefonică, care era chiar vizavi şi a dat un telefon. A sunat pe cineva, vorbea foarte nervos. Am prins din zbor două cuvinte: omor, tai...

M-am scuturat o senzație neplăcută. După ce a terminat de vorbit, a reveni la bar unde-l așteptasem. Era sfârşit. Parcă-l văd şi acum cum și-a înfipt barba aia scurtă, ceruită, în piept, cum şi-a luat ceașca de cafea cu ambele mâini, de parcă ar fi fost înfrigurat și încerca să o ducă la gură. Cum nu o nimerea. Își lăsă mâinile păgubaș, pe bar, cu o mișcări moi și nesigure. Poate nu știi cum arată un om nebun, dar de bună seamă că tatăl tău avea starea unui asemenea om. Puțin mai târziu îl apucă și un tremurat, de nu putea să-și țină capul drept. Am început să-l chestionez:

- Hei, George, tu ai cava bani? S-a uitat la mine cu o expresie deazamăgită. Mi-am dat seama că asta era ultimul lucru care trebuia să-l întreb.

- Am! zise el și se așternu o liniște de mormânt.

- Mi-a fost clar din privire. Avea ceva, dar ...clar, nu destui. Acum, tu, pe Eduard l-ai cunoscut. Era acolo și ne-a urmărit cu privirea de când intrasem. N-avea cum să nu se ofere să ajute. Avea inima bună, chiar dacă, de felul lui, era cam terchea-berchea. Nu făcea mare lucru cât era ziua de lungă. Lumea șoptea pe la colțuri că-l ținea maică-sa. Dar eu nu credeam că era așa. Era altfel de om. Chiar nu m-am așteptat să-l ia la el o noapte pe tatăl tău. Englezii sunt știi că sunt niște oameni miloși. În plus au simțul datoriei, sar și ajută, din civism. Exclus să nu-l fi ajutat în problema asta.

Adevărul e că Eduart a fost pentru mine, de la început, un prieten bun. Dacă nu l-aș fi avut pe el, Anglia mi-ar fi părut o închisoare. Îl știam de pe vremea când am lucrat în clubul de noapte. Îmi rezolva unele chestii. Foarte rar apelam la el, dar, știi cum e, din când în când, toți mai avem probleme. Fără sprijinul lui nu m-aș fi descurcat, la ce viață haotică aveam. După ce am fost operată, maică-sa mi-a procurat tot felul de unguente naturiste. Era nice că Eduart venea pe la mine în fiecare luni să vadă cum merge recuperarea. Mă întreba mereu cum mă simt şi, preț de o poveste, îmi asculta gândurile, după care pleaca fără să-mi dea detalii despre ce face și unde-și ducea traiul. Şi, pentru că odată l-am auzit că ar avea probleme cu poliția, am crezut că are niște legături cu interlopii Londrei. Și, ce să vezi? După mulți ani, am aflat că era agent secret.

M-am gândit să-i spun de tatăl tău, că poate reușea să-l ajute. Cum le-am făcut cunoştinţă, cum s-au împrietenit. Eduart l-a luat la el. Era ziua în care tu ai luat prima dată legătura cu mine. Sau, eu cu tine. Mă rog.

A fost numai bine pentru mine, căci, aşa, tatăl tău nu a mai aflat niciodată condițiile mizere în care locuiam. Nici nu s-ar fi uitat la mine dacă ar fi știut mai multe detalii despre felul în care îmi duceam traiul... Ştii că am avut o perioadă în care mi-a fost tare greu și mi-a trebuit mult timp să mă pun pe picioare. Pentru asta îi mulţumesc lui Edi în primul rând, că a fost acolo pentru mine şi m-a ajutat. Imediat ce mi-am revenit după accident, am reușit să mă pun pe picioare cu ajutorul său. Am renunțat și la club. Am putut să-mi iau o locuință cu chirie, să-mi construiesc o altfel de viaţă. Oricum, nu mai puteam trăi aşa. Mica mea cămăruță pe care Eduard, de uimire, o numise în glumă debara, you know, avea 2,5 m pătrați.

Și, ca să fie clar, Eduart nu m-a atras niciodată. Ce bărbat frumos era. Mi se părea bun de privit așa ca cum privești pe cineva într-o revistă. Obrazul lui și ochii clari și sinceri, care se distingeau prin conturul ferm, masculin, al întregului corp. Ar fi sensibilizat orice femeie, dar uite că pe mine, nu. Bănuiam că el are ceva feeling pentru mine. Îmi căuta ochii într-un fel anume când vorbea cu mine. Ignorând total acest aspect, e clar că lucrurile au putut merge bine mai departe. Ignoranța e mama învățării, nu repetiția, să știi. Căci, dacă noi am lua în seama toate sentimentele, cine știe pe unde am ajunge?!

Într-o zi m-am întâlnit cu George la bar și mi-a zis că, în două zile, o să fie totul rezolvat și va putea să plece. Nu prea știu câtă și care a fost implicarea lui Eduart, care l-a asigurat din prima clipă că treaba are să se rezolve. Era în domeniul lui ăsta și aici se mişca ca un profesionist. Eu mai mult în chestiunea asta, nu m-am băgat. Nici la poliție n-am mers cu el, când s-a dus să dea declaraţii. Nicăieri nu l-am însoțit, deși poate ar fi trebuit. Simțeam că am emoții în preajma lui. A treia zi a venit cu mine la o ceainărie din centru. Acolo își avea Stuart un fel de sediu de comandă.

În seara aceea tatăl tău băuse. A început să-mi facă avansuri. În același timp mă lua la mișto legându-se de fesele mele mari. Nici acum nu știu de ce m-am dăruit lui în acea seară. L-am simțit și ca pe un tată, îmi dădea un sentiment de siguranță. Dar, mai degrabă, am simțit că-l iubesc pentru drăgălășenia lui, pentru detașarea de orice probleme și pentru cutezanță. În preajma lui nu mai existau necazuri. M-am trezit a doua zi că-i vorbesc despre relația mea tatăl său. S-a așezat o tăcere dojenitoare. Stuart s-a jucat cu telefonul toată seara. Tocmai ce îl inițiasem și pe tatăl tău pe mobil și tot asta a început să facă și el. Arătau ca doi băieţei care atunci descoperiseră telecomanda. În fine, într-o săptămână le-a trecut cumva toată jena. Repet, I had no ideea că Eduart ar avea vreun sentiment pentru mine. Se simțea o răceală. Nu s-a răzbunat pe George, din contră. În schimb acesta se simțea prost din cauza lui Eduart și a mea, chiar dacă eu i-am spus și l-am tot asigurat că nu ascundeam nimic. Mă bucuram că pot fi prieteni în continuare. Nu numai că l-a ajutat să-şi rezolve cu maşina. L-a păstrat în preajma sa. Nu aveau cum să se certe, că ei s-au simțit ca frații din prima clipă. Se potriveau, so nice. Vorbeau mereu despre fotbal, despre femei. Fumau împreună, se plimbau împreună. Stuart ştia câteva persoane în țară care l-au pus pe drumul cel bun cu investigațiile.

Cică cei care au furat mașina fuseseră doi oameni ai străzii. S-a spus că ar fi vrut să impresioneze o femeie. Cine știe ce era în mintea lor!? Nu erau englezi, sau cel puțin nu erau vorbitori de limbă engleză, să ştii. Poate erau români, naiba știe. Poate că ei voiau să ajungă musai în închisoare. La cât e de grea viața asta sub cerul liber....

Până la urmă, George a primit despăgubiri de la femeia aceea căreia i-a fost livrată mașina. Cică era o femeie bogată... George a trebuit să mai rămână pentru puțin timp în țară, pentru că în mașina lui s-a fost găsit o mitralieră și un telefon mobil, cu softul și toate contactele în arabă. Poliția l-a informat că trebuie să mai stea prin zonă pentru investigații...

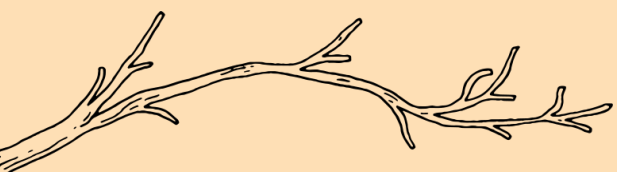
În seara aceea în care ți-a sunat la telefon, când am vorbit noi doi prima oară, apelul venea de pe mobilul lui Eduart. Ce haios a fost momentul. Lui George i-au strălucit ochii toată seara. Era atât de mândru că te are! A vorbit numai de tine, mai ales că iar era cam „împuşcat”! Când vorbea de tine, era cu totul alt om. Ne-a povestit despre năzdrăvăniile tale din copilărie. Cum săreai calul pe burta lui mare și rotundă. Cum cântai „Un elefant se legăna pe o pânză de păianjen”. Ne-a arătat poza cu tine. Nu-și mai încăpea în piele. Nici nu a vrut să ne-o dea în mână s-o vedem, aşa de grijuliu o ţinea. Ce multmi-a plăcut de tine în clipa în care te-am văzut acolo în fotografia lui... Ochii tăi verzi, părul tău bălai, lucruri care povesteau despre felul tău tumultos de a fi pe lume. Gura ta, cu buzele potrivite și închise m-a frapat, descriau atât de bine un egou bine ținut în frâu.

- Dar n-a venit să mă vadă mulți, mulți ani. Pe noi nu ne-a iubit cu adevărat.

- Ştiu ce zici, ori poate cred că ştiu. Dar îți spun că am simţit întotdeauna, că tu erai un mare rival în inima lui. Oricum, Roxana, după plecarea lui Stuart, George vorbea numai despre tine. Se relaxase. Era chiar prietenos. Venea mai des la bar şi mă întreba dacă am vreo veste de la voi. În sufletul meu parcă se sădise un vlăstar de speranță. Nu încercam să-mi te închipui, dar speram, în secret, să te întâlnesc cumva.

- Întâmplarea a fost că doar acum mi-am putut lua liber de la job mai multe zile. Și am zis că e necessary să vin la înmormântarea lui. În plus, am simțit nevoia să te revăd. Yeah.

I believe this is it.

- Ştii ce, Yna? Să nu te aud cu poveşti, că aşa şi pe dincolo. Subiectul ăsta nu există. Pentru mine rămâne închis. Se vedea cu ochiul liber că nu ne potrivim. Nu poţi numi iubire ce aveam noi.

- Asta aşa e. Nu ştiu ce am, iartă-mă. De la înmormântări mi se trage. God! Nu vreau să par indolentă. Parcă nu ne-ar ajunge asta cu taică-to?! Poimâine trebuie să ajung și la Birmingham, la înmormântarea lui Eduart. Câteodată mă gândesc cum de mai pot fi în viaţă, la cât de şubredă sunt. A ştiut că i-am înşelat. Și-a dorit moartea. Se pare că așa a ales destinul. Şi el și tatăl tău ştiau de noi. De aceea, pentru tăcere, i-am urât pe amândoi. Poate atunci n-ar fi trebuit să te întorci în România. Ştiu că mama ta era prea bolnavă ca s-o lași singură, dar eu te-aș fi protejat cu toată ființa mea. N-a fost posibil pentru o perioadă ca eu să mai revin aici. După ce s-a întors Eduart de la tine, am simțit o eliberare. Doar tu ai fost de vină pentru despărțire, tu nu ai fost destul de liberă pentru el. Chiar dacă și-ar fi dorit să călătoriți, să admirați și să explorezi țara, tu nu i-ai răspuns în niciun fel. Apoi s-a întors dezamăgit. A rămas la fel de dornic să se întoarcă cu altă ocazie, dacă tu i-o cereai. Până una alta, era bucuros că putea să se vadă cu tatăl tău. Și eu și Stuart stăteam în preajma lui George, mai mult ca să-ți simțim prezența. Mi-a mărturisit într-o seară că ai fost pentru el unica iubire. Departe de mine gândul să zic și eu la fel despre ce simt pentru tine.

- Da, el venise după mine. Eu l-am respins, ca și cum ar fi fost un câine vagabond. Atunci când am fost în Londra, la tatăl meu, și v-am cunoscut pe voi, era cam prea târziu după ce am trecut prin ce am trecut. Deși au fost clipe de vis, mi-am dat seama că inima mea era prea închistată. După acele două săptămâni, în care și tu și Eduart ați dat sens vieții mele, m-am decis să vin înapoi să-mi închei în felul meu socotelile cu singurătatea. Apropo, între timp am avut două tentative de suicid. Imediat ce am ajuns în țară. Dar nu voiam să vă tulbur și pe voi. Stările mele depresive s-au întins pe parcursul a câtorva săptămâni. Numai cu mama m-am simțit bine, în privința asta. Ea nu depășea anumite granițe. M-a lăsat să mă lupt în tăcere cu singurătatea. Cred că a văzut că era un fel de iubire între mine și aceasta. Acum sunt bine; dar, ce folos? Când totul e pierdut?! Mâine am să vin şi eu cu tine. Vreau să-mi iau un ultim rămas bun de la Eduart. Pentru că știu că, fără el, tata nu ar fi fost ce era.

- Crezi că ajută la ceva?

- Tu nici nu înţelegi, Yna! Așa-i? Venea la mine, pentru a câta oară! Azi nu mai pot să-l resping. Trebuie să fiu cu el pe ultimul drum.

- Mai încet! Am înţeles perfect. Poţi să vii cu mine, nu mă deranjează. Plecăm la 8. Va fi şi pentru noi două ultimul drum.

- Mâine ne vom face planul de bătaie.

- În ce sens?

- Vreau să mă mut de tot în Anglia, dacă nu cumva crezi că e prea târziu.

M-am oprit debusolată. Încercam să-mi închipui ce vrea să spună cu asta. Îmi luă braţul şi mă făcu să grăbesc pasul. Cortegiul se oprise şi ajunsesem faţă în faţă cu sicriul alb al tatălui ei și cu toate florile culcate spre pământ. Îmi prinde cu mâna degetele prin interior și-mi spune:

- Doar două-trei săptămâni. Am rezolvat toate actele. Hai să ne prefacem că suntem împreună. Pentru tata și pentru Eduart.

- Deodată, am înțeles. Tot ce trăisem era o presimțire sumbră a acestei unice realități care se desfășura în fața mea, moartea. M-am aplecat pe sicriul lui George, am plâns cu un plâns profund și amar, aproape de trupul lui cu pielea ca marmura.

Toată lumea plecase. Mai eram numai eu, Roxana și coșciugul cel alb. Numai un coșciug, de-aici încolo, avea să ne vegheze în locul lui George.

Anonim

A te naște într-o nouă Republică. Forin Tănasă: El m-a sinucis

Motto1: Mircea Cărtărescu: `Să trăieşti în România e ca şi cum ai înota în acid sulfuric!`

Motto 2: Şişkin: `Scriitorul este o verigă între lumea vieţii şi cea a cuvintelor, o interfaţă între pământ şi cer`.

În romanul „El m-a sinucis!" păşim din lumea noastră cea de toate zilele, deși autorul ne lasă impresia că pătrundem tot mai adând în ea, dacă este să ținem cont de registrul intrinsec.

Florin Tănasă, tânărul nostru toplițean, autorul romanului *El m-a sinucis*, este un autor vizionar, cu o mare forță imaginativă, de care, cu siguranță, vom mai auzi, deoarece deține acel fond rar al prozatorului autentic- izvor care nu va fi ușor secat. El are talentul de a face proză din piatră seacă, căci unde omul obișnuit nu vede nimic, asemeni unui orb, prozatorul, fără să te judece, te poate duce de mână, te ajută să pipăi lumea, să o vezi prin ochii minții lui, te ajută să treci prin peretele ferecat al conștiinței, cu un simplu rând ermetic ermetic, aproape neavând nevoie și de altceva. După cum putem vedea, ochiului critic, profund, ludic și asumat al autorului nu-i scapă nimic, precum protagonistului din binecunoscutul film Matrix.

Viziunea cu care ne întâmpină autorul este una modernistă, căci el răstoarnă arca romanului tradițional, atât prin problematică, cât și prin mijloace artistice. Este atât un roman psihologic, cât și unul metaforic. Aparține, după caracterizarea tipolgiei românești corinticului, acel gen de roman care, conform lui Nicolae Manolescu (vezi *Arca lui Noe*) la prima vedere poate părea compozit, inabordabil, prin caracterul său modernist și în bună măsură un roman SF, un roman alegoric, mitic, fantezist, livresc, și de ce nu, mistic. Este o zonă a prozei în care foarte puțini autori își permit, din punct de vedere literar și intelectual să se desfășoare.

Universul narativ al romanului „El m-a sinucis" se bazează în mod expres pe dialog, care accentuează dramatismul măștilor personajelor. Acestea, de altfel, nu sunt multe, dar atâtea câte sunt, pun în valoare fondul și structura compozițională, creând acea coeziune și unitate necesară inextricabilă. Scenariul epic nu este cel mai important element prezent în roman. Personajele cărții au semnificație simbolică (acest lucru se poate vedea și din numele pe care le poartă). Avem inclusiv două personaje colective: gânditorii și executorii. Căutarea de sine, descoperirea formează epicentul pe care se construiește cartea, temă care nu este dezvăluită în formula cu care suntem obișnuiți, ci, mai degrabă, se revelează pe parcurs, ca într-o spirală care conduce sinele către revelare.

Pregătindu-se pentru a întâmpina starea de iubire, personajul își primenește sufletul, asemeni personajelor mitologice care par că se „nuntesc" pentru intrarea în lume. În romanul „El m-a sinucis" există totatâta luciditate, cât arhetip. Impregnate, amândouă, cu un sfâșietor sentiment al ratării, care nu este altceva decât condiția veșnică a artistului în căutarea adevărului. Amintim, în acest sens, cuvintele lui George Călinescu: „luciditatea este conştiinţa ordinii spontane".

Personajul pricipal este, atât prin spontaneitatea, cât și prin luciditatea sa, specifică intelectualilor, prea franc, prea dezgustat, ba chiar rupt de lumea cotidiană, lume caută să domine și să se folosească de oameni ca de niște mașini. Prin tot ce spune, prin toate actele și toate gândurile expuse, el nu face altceva decât să exprime o înflăcărată imprecație către divinitate. Totodată el se afirmă ca „gânditor", nu aderență la societatea gânditorilor, deci prin conformism, ci prin eliberare de orice tipar. De altfel însuși creatorul personajului dovedește astfel că stăpânește, ca un fachir, iluziile lumii de astăzi, căci pare că se joacă cu ele ca și cum ar fi doar un joc cu mărgele de sticlă.

Tema pe care pășește autorul, ca pe o cale fără întoarcere, este străveche, ne amintește de opoziția lulilor apolloniene și dionisiace, precum este prezentată în mitologie ori în romanul Agonie și Extaz. Opoziție regăsită inclusiv la Eminescu. Cadrul este dat de drama cunoașterii în contextul incompatibilității dintre două lumi antagonice, a rațiunii și sentimentului. Aceste lumi, așa cum nimeni altul nu a reușit s-o facă, la Florin Tănase, sunt separate, ca apa și uleiul.

Să facem puțină cunoștință cu supraodrinea acestei lumi care, în roman este numită SGC:

Aem de-a face cu o disimulată orientare către niște sisteme scanate la sânge, care par a fi construite pe bază de rațiune și valori, dar care, în sine sunt goale, stoarse de conștiințe. Vă sună cunoscut? Haideți să cităm atunci. Și pe vomopri privirea către așa numitul PIESE. Putem vedea de la început că autorul ia în derâdere stilistica care a pus mâna pe semnatica lumii contemporane și o strânge cu putere de bot.

Să culegem un pasaj revelator...Așadar ce vrea să zică: PIESE

„Este un set de reguli și valori care are ca scop optimizarea activităților desfășurate la locul de muncă. O voce mult mai calificată pentru a ilustra importanța sistemului nu e alta decât acea îngânare emfatică prezentă pe toate materialele instrucționale și care începe să-mi răsune în intimitatea minți de fiecare dată când reflect asupra normelor de conduită"[1] Mai departe după alte 2 paragrafe autorul continuă, cu aceeași atitudine ludică, je m'enfiche-istă:

„P-ul e gazda celor trei p mai mici: profesionalism, promtitudine, împreună formând temelia oricărui bun funcționar. I-ul are în veere interacțiunile eficiente din timpul orelor de muncă și își trage atenția cu privire la oportunitățile pe care le irosești, conversând cu ceilalți funcționari despre subiectele incompatibile cu sarcinile de executat".

E-ul presupune expunerea de care dai dovadă la locul de muncă; și orice funcționar echilibrat știe că o expunere îdelungată înseamnă vulnerabilitate. Nu apela la altcineva pentru a te ajuta la îndeplinirea sarcinilor, concentrează-te și depășește singur obstacolul. Gândește-te ce satisfacție vei avea, când recunoștința ce trebuia să o cedezi altcuiva, îți va rămâne ție.

S-ul pune accent pe suținerea celorlalți funcționari și te îndeamnă să nu cedezi presiunilor de a-i ajuta. Nu-ți pedepsi colegii de muncă prin furnizarea de răspunsuri, ăn schimb ai ăncredere în abilitățile lor și lasă-i să descopere singuri.

Eu-l final se referă la explorarea potențialului din interacțiunile cu ceilalți colegi. Perioada de repaus dintre și după orele de muncă se poate dovedi încurajatoare câtre cât mai multe întrevederi, însă nu lăsa această tentație să-ți strice experiența.

[1] Florin Tănase, *El m-a sinucis*, p. 56

FOTO: GATIS MARCINKEVICS

Dacă și cel mai simplu amănunt îl consideri vrednic de o interacțiune cu un coleg, atunci scopul lor se pierde întru totul. Încearcă să le conservi exclusivitatea și păstrează-le doar pentru momente momentele cu adevărat importante... Acestea, stimați viitori funcționari, reprezintă piesele care fac parte din mecanismul fiecărui membru esențial. Te vei dovedi și tu compatibil cu ele?"[1]

Cu alte cuvinte, imposibil de fixat într-o formulă oarecare, romanul la care ne referim explorează cu precădere zone de umbră ale unei umanități aflate poate uneori, poate în permanență, pe muchie de cuțit, și asta datorită profunziii ființei, comparabilă nu doar cu cea a unui mare prozator, ci cu cea de mare poet.

Filozofia este arealul care dă substanță cărții noastre, căci autorul ne poartă pe culmile abrupte ale celor mai intense meditații: el reflectează asupra lumii, asupra sentimentului ratării, asupra divinității, asupra neantului, dar nu în ultimul rând al simțirii salvatoare.

Pe de altă parte, avem în față, o altfel de republică, la polul opus celei a lui Platon, una a ocheanului întors. Avem o descindere, girată de fluxul conștiinței, pe un tărâm al nihilismului și al existențialismului. Spre deosebire de alți autori, care s-au oprit la a descrie capacitatea omului de a produce iluzii, Florin Tănase se joacă cu iluziile societății și le revelează, de la cel mai mic fir până la viziunea umană în integralitatea ei.

Florin Tănase, excelent maestru al limbajului, se folosește de elementele cotidianului și construiește universuri fără limită. Este original, inovator, mereu atent la zgomotele lumii în care trăiește și la ce transmit ele.

Totodată, avem de-a face cu un autor care scrie inconformist, incomod, incisiv. Scriitura sa este una ambițioasă, prin capacitatea de a depăși arida critică socială conjuncturală.

Romanul„El m-a sinucis" explorează defecte umane și carențe intelectuale permanente, care au ca arsenal îngâmfarea, egoismul, cupiditatea, cabotinismul, mirajul puterii. Personajul, în toată negația sa, construiește cu degetele minții un univers care reușește să pătrundă în minte și ascută luciditatea.

Sunt paginile unei proze care țese o distopie socială, atât implicit, cât și explicit. O carte expresie a libertăţii prin definiţie. Căci ea, după cum am mai arătat, nu acceptă limite. Fiind o sărbătoare a sincroniei, în această carte diacronia romanelor clasice trece pe un plan second. La fel și multele acțiuni care în romanele tradiționale există din abundență. Prozatorul încearcând deci să meargă atât pe urmele anticului Ulise, din punct de vedere al trăsăturilor morale, cât și pe urmele lui Ulise, protagonistul lui Proust, care își dezvoltă aventura pe plan interior, intelectual mai degrabă, decât pe planul exterior, geografic și istoric.

Ca și Proust, în urma unei neobosite reflecții, Florin Tănasă transformă banalitatea, dându-i un sens, eliberându-se de ea.

Tehnica de scriere este impregnată cu un material semantic, care-și are sursa în mecanismul conștiinței, cu reflecții intelectuale de mare finețe, cu ecourile răsuflărilor celui care, fără voia sa înfruntă un adevărat monstru social. „Monstrul" care își pune amprenta pe existența noastră, atât de prezent în scrierile antice, poate fi însăși destinul. Sisif ar fi invidius pe turnura romanescă pe care a croit-o, cu atâta luciditate, Florin Tănase. Cartea sa poate fi văzută astfel și ca un buildungsroman. Moralitatea ce se desprinde din aceste pagini sunt copleșitoare. Finețea observațiilor trădează o muncă cu sine pusă în slujba adevăratelor valori morale, care și ele, sunt de fapt, o temă în acest roman.

Romanul „El m-a sinucis" este, pe cât de modern (altfel cum ar putea fi un roman distopic?), pe cât de livresc și de mitologic, căci este bazat pe gândirea și sistemul filozofic al antichității, care, precum bine știm, este filonul gândirii noastre de azi, cea europeană. Ca odată Ion Barbu, în „Riga Crypto şi lapona Enigel", Florin Tănasă este uimitor de modern și în limbaj, în teme, în viziune, sau chiar în personaje. Personajul principal, Meliade, se ia la trântă cu sistemul precum un Prâslea, când realizează că acesta nu este și nu folosește oamenilor, ci sistemului însuși și lipsa umanității din tot ce-l înconjura este comparabilă cu lipsa soarelui. Prin sinuciderea, în fapt, delogarea de la un sistem viciat, cel al gânditorilor, Meliade renaște din propria cenușă. ca pasărea Pfoenix

Aflat în căutarea de sensuri, personajul lui Florin Tănasă, un fel de alter-ego al autorului, se aventurează în cunoaștere și se întoarce înapoi la simplitatea cea bună la toate, realizând că, cu cât afli mai mult, cu atât știi mai puțin, Intelectual desăvârșit, în căutarea sensului rațiunii înseși, acesta invită, deci, la cunoaștere și la autocunoaștere. Trebuie să ne descoperim sensul existenței, și asta, neputându-se realiza decât prin relații umane, deci prin dialog. Din semiotica romanului `El m-a sinucis`, dar și din metoda de scriere folosită, ies la iveală cuvintele lui George Călinescu: „Un dialog nu duce la nimic, dacă planurile de gândire nu coincid". Iar proza lui Florin Tănasă se înscrie perfect în această formulă.

În încheiere trebuie să evidențiem faptul că apariția romanului de astăzi ne bucură și ne onorează, deopotrivă. „El m-a sinucis" va rămâne pentru autorul său un roman inițiatic, iar pentru cititori va fi un roman revelator.

Și asta nu doar pentru că autorul este născut în Toplița, ci pentru că, prin ceea ce a scris, ne amintește și ne dovedește de importanța noastră de cetățeni ai unei Republici construite după un principiu pur umanist.

Michael Cunningham spunea „Nu există vieţi ordinare, ci doar incapacitatea de a descrie extraordinarul fiecărei vieţi."

Lazăr Viorica Macrina

[1] Ibidem, p. 58

Fotografii: Joel Severino
Max Lisenden
Adytia PAil
Bernd Dittrich
Gatis Marcinkevics
Karl Magnuson

Echipa de redacție

redactlor șef:
Lazăr Viorica Macrina

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ
GEORGE SBÂRCEA

toplitera@yahoo.com

FOTO: CARL MAGNUSON